

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus XVI. Risus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

pullam olei, quò eum unxit; quæ etiamnum Rhemis asseruatur. Indeque Reges Francia uncti à Deo nanciscuntur facultatem curandi strumas; ut asserunt rerum Gallicarum Scriptores; & testantur, qui præsentates fuerunt. Cornelius in 1. Reg. 10. 1.

Num. 4.

Reges mali.

Nequaquam regnum tuum ultra con-
surgat. 1. Reg. 13. 14. Ratio est: qui parere nescit, indignus est imperiò. Sic inobedientes Reges sæpe in Scriptura Regis nomine privantur. Nam Abigail de Saule locuta 1. Reg. 25. 29. *Si surrexerit aliquando homo persequens te.* Et 2. Paral. 26. 18. Sacerdos Azarias sic alloquitur oziam divinæ legis contemptorem: *non est tui officii, Ozia, ut adoleas in censum Domino.* Mendoza in 1. Reg. 13. 13.

Quasi tempestas transiens non erit impius. Prov. 10. 25. q. d. impius est similis procellæ, & turbini, transeuntis: quia licet ad tempus, instar tempestatis, terribilis sit hominibus, non diu tamen subsistit; sed subito è vita tollitur. Sic de Nabuchodonosore Jer. 4. 13. *ecce, quasi nubes ascendet, & quasi tempestas currus ejus.* Et de Antiocho Dan. 11. 14: *quasi tempestas veniet contra illum Rex Aquilonis.* Et de Cyro Isa. 21. 1. *sicut turbines ab Aphrico etc.* Fernandez nosster in Gen. c. 31. Sect. 8. n. 8. sic explicat verbum citatum: celum aliquando tenebris obducitur, deinde malignò fulgore intermicant fulgura, reboat æther, immugiunt tonitrua, furit tempestas. Quid ergo? pavor, terròrque in terris. Bene: sed, soluta demum in pluvias nube, tempestas fileat, redit celo serenitas, terras lux alma re-

visit. Quievit tandem fragor, qui gentes terruerat. Sola in terris videnda restant lutum, & sordes. Sic habent filij hujus Mundi: dum vivunt; honorum, dignitatumque, nominibus, ac titulis, pomparum vanissimarum strepitu, auri, argenti que tinnitu reboant: audiuntur, sciuntur, celebrantur; mortalibus sunt admirationi, ac terrori Tempestas est. Cæterum, mortis interventu, sepultis illorum cadaveribus, pariter illorum superbia, & memoria, sepe litur. Cornelius hic.

Inter Reges Judæorum omnes se malè habuerunt, exceptis tribus. Eccl. 49. 5. *Præter David, & Ezechiam, & Josiam.* Jerem. 5. 5. *ibo ad optimates etc.* & subditur: *ecce magis hi confregerunt jugum.* S. Thom. Aqu. opulc. 38. de erudit. princ. c. 1.

Nulla prorsus est erecta potestas, nisi erigatur super vitia; nisi ad coelestia sublevetur. Nempe depressa erit omnis potestas, in moribus nequiter subjecta demonibus; post hanc vitam suis includenda carceribus. Sim. Casl. l. 3. Luc. 1. 69.

Miscellanea.

Abimelech. Gen. 26. 1. Nomen commune Regum Palæstinæ; uti Pharaò, Ptolomæus, regum Ægypti, & Casar Romanorum. Abimelech Hebraicè significat *Patrem Regem*, quasi diceret, Pater patriæ. Cornelius hic.

Omni tempore sint vestimenta tua candida. Eccl. 9. 8. Græcè *splendida.* Vestis Regum erat candida. Talis fuit Salomonis, de qua Josephus l. 8. antiq. c. 2. at Salomon regio curru investus; amictus veste candida. Unde ei inspersa fuisse lilia, insinuat Christus. Matthi. 6. 28. 29.

TITULUS XVI. RISUS.

§. I.

Sit moderatus.

Templus flendi. Eccl. 3. 4. est in vita præsentis; *tempus ridendi* in vita futura. Salomonius hic. S. Hieronymus: nunc flendi tempus est, in futuro ridendi. Beati enim flentes, quoniam ipsi ridebunt. Luc. 6. 21. Plangendum est in præsentiarum, ut postea saltare valeamus; illà saltatione, quã saltavit David ante arcam. 2. Reg. 6. 14. quia, qui in præsentis sæculo sua plangit peccata, ridebit postea in futuro; juxta illud Malach. 4. 2. *egrediemini, & saltetis, sicut vituli de armento.* Cornelius hic.

Vir sapiens vix tacite ridebit. Eccl. 21. 23. S. Basilus Reg. 17. filio spiritali ita præscribit: noli dissolutis labijs risum proferre: amentia namque est, cum strepitu ridere; sed subridendo tantummodo mentis lætitiã indica. Nec in modum parvuli velis joculari assidue: quia non convenit ei, qui ad perfectionem nititur, joculari ut parvulus. Esto in malitia parvulus, & vir perfectus in sensu: nullum enim habet ac-

Rogantib. Sacra. Tom. II.

cessum cordis compunctio ubi fuerit immoderatus risus, & jocus.

Quenam oculos ita frænavit? quanam risum ita irrisit? adeò, ut vel leviter subrisisse, nimum penè ipsi videretur. S. Gregor. Naz. orat. 11. de sorore sua.

Agnoscamus præcipitia; nec appropinquemus. Hoc maximæ securitatis vobis erit occasio, non tantum peccata fugere, verum & quæ videntur media quidem esse. Ad peccata verò nos supplantant, quale est, ridere; & jocosã dicere verba. Non manifestum quidem peccatum esse videtur; sed in manifestum cimen inducit: nempe sapius ex risu turpia nascuntur verba; à turpibus verbis actiones turpiores. S. Chrysostr. hom. 15. ad pop. Antioch.

Ridere solutius neutiquam iis permittum est, qui sunt germanè Christiani. Omnino minime convenit Monachis; qui se jam crucifixè sunt Mundi illius vitii. Qui, qualeso, possibile sit, hunc crucis Christi dulcibus clavibus esse transfixum, qui sic solet profusione lætitiã diffundi; & ridere solutius. S. Antiochus Abb. hom. 9.

D d d d

Ad

Ad mortem veheris à quatuor humoribus, velut æquis; ad iudicium; & rides? Reus es mortis; sententia lata forsan hodie executioni mandanda; & rides? Melius est lugere in solitudine, quam ridere in aulis principum. Stella de cont. p. 1. c. 58.

§. II.

Nunquam videntes.

Christus. Flentem quidem Dominum frequentè invenias; nunquam verò ridentem; sed nec leviter saltè subridendo gaudentem: nullus enim Evangelista hoc memoravit. Nam quòd & Paulus fleverit quidem, & per triennium noctibus id fecerit, ac diebus; & alii de illo, & ipse de seipso testatur. Quòd verò riserit; neque ipse unquam, neque de illo quispiam alius ostendit. Sed nec ullus San-

ctorum, vel de seipso, vel de alio quopiam, tale quid aliquando significasse, narratur. De solà sanè Sara legimus hoc dictum; sed illicò voce Dei correpta est: & de filio Noè; sed propter illum risum servus factus est ex libero. S. Chryost. hom. 6. in Matth. 2. Plura hìc habet contra risum.

Firmum, ait S. Bernardus, est mihi propositum, nunquam ridendi; quòisque audiam ex ore Dei illa verba: *venite benedicti*. Néque à fletu desistam, donec liber sim ab illa sententia: *discedite maledicti in ignem æternum*. Matth. 25. Cornelius in Thren. 3.

Serenabat quidem vultum suum assidentium gratià, nè fieret onerosus; sed risum integrum, si benè recolitis, non admittit. S. Bernardus serm. in obitu Humberti Monachi.

S.

TITULUS I.
SACERDOS.

§. I.

Figura, & Symbola.

Melchisedech, Rex Salem proferens panem, & vinum. Gen. 14. 18. Melchisedech, qui occurrit Abrahamo victorioso, significat *Rex justitiæ*. Probabile est, illum fuisse aliquem è Regulis Chananæorum; qui inter impios Chananæos pius, & sanctus, vixit. Fuit typus Christi Sacerdotis. Cornelius hìc.

Tues Sacerdos secundum Ordinem Melchisedech. Pf. 109. 4. S. Hieron. in Pf. 74. non dixit, secundum ordinem Aaron, sed Melchisedech: Aaron victimas obtulit, bestiarum sanguinem fudit: Melchisedech nihil horum fecit, sed tantummodò panem & vinum obtulit. Gen. 14. 18. Hoc fecit Melchisedech; & propterea dicitur, secundum ordinem Melchisedech. q. d. Hieron. mactare animalia, dividere, sanguinem fundere, discordiarum erant insignia: panis, & vinum; pacis, concordia; quæ Melchisedech *Rex Salem*, vel *pacis*, obtulit. de Castillo Illat. 238.

Omne caput languidum. Isa. 1. 6. Quia nullus est idoneus ad succurrendum alteri, propter propriam infirmitatem. *Omne cor marens*. Quantum ad personam Sacerdotis: cor enim primò recipit vitam ab anima, & transfundit in corpus; quasi medium inter animam, & corpus. Ità Sacerdos est medius inter Deum, & populum. S. Thom. Aqu. hìc. *Caput* accommodari potest Principibus, *Cor* Sacerdotio, *Pedes* populo Principi subiecto. Cornelius hìc.

Ex tribu Levi. Apoc. 7. 7. *Levi assumptum* significat: quò nomine denotantur ij, qui, per conversationem Sacerdote dignam, à Christo assumpti sunt. S. Andreas Cæsar. c. 7. hìc.

§. II.

Sacerdotis encomia, dignitas.

Num. 1. in genere

Si Sacerdos, qui unctus est, peccaverit &c. Levit. 4. 3. Jubeat Sacerdotem, qui in Legem aliquid commiserit, vitulum immaculatum sacrificare. Quòd si populus universus tale crimen admiserit, similem hostiam offerre statuit: docens, quanta sit Sacerdotii dignitas; quam universo populo pacem facit. Theodoretus q. 1. in Levit.

Filii autem David Sacerdotes erant. 2. Reg. 8. 18. Tanto olim in honore erant Sacerdotes Hebræis, Græcis, & Romanis, ut illustres viros Sacerdotes dicerent. Sic intellige illud 2. Reg. 8. 18, & 1. Paral. 18. 17. *Filii David Sacerdotes erant*. Nec enim fungebantur munere Sacerdotis: quia tribui Judæ id vetitum, teste Paulò Hebr. 7. 14. Vocat ergo Scriptura Sacerdotes Filios Dei, quòd essent excellentes, & in magnà æstimatione: sicut eloquentes vocamus Cicerones &c. Diez. Conc. 3. Dom. in Alb. Quæris: cur filii David Sacerdotes fuisse dicantur? qui nullam cum filiis Aaron consanguinitatem, nisi sicut ceteræ tribus, habuisse noscuntur? Sed sciendum est, quia dum Sacerdotes venerabiles, ac Magistri, constituantur in populo; aliquando nomine Sacerdotum designantur Principes, vel Doctores. Ità quoque, cum dicitur: *Filii autem David Sacerdotes erant*, sic intelligendum est, ac si dicat: quia Magistri erant fratrum suorum, vel certè Principes inter ceteros; sicut habet vetus translatio: *Filii David Principes erant aula regie*. B. Petrus Dam. l. 2. epist. 20.

Sacer-